

(המשך מעמוד 9)
במשלה, גם כן היינו מתנגדים לעסקת
הנשק, אם כי לא היינו עוזבים בגלל זה
את הממשלה. היא מסביר.

בעד דחק. הדתיים-הלאומיים מנהלים
בינם לבין עצמם מערכת בחירות סגורה.
הם מתכתשים עם אגודת-ישראל על הקולות
הדתיים. עיקר המערכה: הם לא מסתפקים
בהישגים שהשיגו בזמן ישיבתם בממשלה,
דורשים לחזק את רשת החינוך שלהם בבתי
הספר התכונים. רק בשאלה חילונית
אחת קיים בתוך המפלגה ויכוח. הנציגים
הדתיים דורשים להכריז במערכת הבחירות
על תביעה לביטול עבודת-הדחק, לא כולם
מסכימים לזה.

„ברור שמקומות עבודה קבועים זה דבר
יותר טוב,“ אומר ורהפטיג באינחיות רבה.
„אבל לעת עתה אין משהו יותר טוב מע'
בודת-דחק. מה, יותר טוב שהם יישארו בלי
עבודה כלל?“

אסיפות

אלוף הרצינות

הכל היה מוכן להתחלה. על הבמה עמדו
עציצים קטנים, בצד הוצבו הדגלים הלא-
מיים והאדומים. בקבוקי המין נמצאו לובשי
לדוכן הנואמים. באולם ישבו מאות לובשי
חולצות לבנות פתוחות. עסקניות חרושות
קמטים ובלתי-מאופרות תפסו את מקומן
ליד הנציגים הערביים חבושי-הכפיות.

על הבמה עלה גבר לבן-שערת. אחריו
תפסו העסקנים המכובדים את מקומם לידו
ומאחוריו, לפי סדר חשיבותם במפלגה: הגיע

זוכה „טוטו“ פרדלסקי
למה לחכות לברן?

תורה של מפ"ם להיערך לחלק האחרון והי-
קשה של מערכת הבחירות.

**על מועצת מפ"ם, שהתכנסה ל-
אישור מצע המפלגה לבחירות,
מדווח כתב „העולם הזה“:**

בין השורות שרר שקט מופתי. כולם הא-
זינו לדבריו של האיש הכפוף, כסוף-השיער,
שנשא את הנאום המרכזי באותו ערב.

כי מאז יערי, המזכיר הכללי של מפ"ם,
היה מכור לכולם כמוהו הבלתי-מוכתר של
מפ"ם. כל צירי הוועדה ידעו כי מילתו של
יערי, מקום תנועת השומר הצעיר, היא
עדיין המילה החזקה במפלגה.

רק קצני המפלגה שפלטו מפעם לפעם אנ-
חות, הפריעו את הדממה. סיפרו לצעירים
יחל יערי כי אין הבל על הימים בהם הת-
חיל יערי את פעולתו הציונית. בעיקר עשו
זאת ברנעים שהתקיף יערי בכעס את כן-
גוריון, הסבירו לחברי מפלגתם הצעירים את
השתלשלות היחסים בין שני המנהיגים.

נאומו השקט והיבש של יערי לא הופרע.
הוא קרא אותו מן הגיר, הירבה להאשים
את מפא"י וחרות. בניסוח זהיר אך ברור,
טען יערי כי אין הבל על הימים בהם הת-
יכונות חרות: מפא"י סוללת את הדרך
לשלוטון בגין. תפקיד מפ"ם, לפי דעתו של
יערי, למנוע תהליך זה.

רק פעם אחת התרגש יערי, עורר מתח
בין מאות המאזינים שדאגו לבריאותו: „תפ-
קידכם, קרא בהתרגשות רבה, „להנהיר את
העמלים מפני הכוב והרמיה האורבים להם
מכל צד!“

יערי, שנאלץ להפסיק את נאומו ולגות
דקות ספורות, לא הסתפק בגילוי תפקידי
חבריו, ניתח במשך שעה וחצי את מעשי

בשיחה עם יהודה שערי, החבר הצעיר ביותר של הוועדה המרכזת של
ההסתדרות, מסכם שערי את שיטת הפרוגרסיבים במלחמתם להעברתה של
המדינה מפסיס של מפלגתיות לפסיס של ממלכתיות, בשלוש מלים פשוטות:

עקרונות מול אינטרסים

**מר שערי, אומרים שהפרוגרסיבי-
בים הם מפלגה של זקנים.**

מה פתאם? זאת לכל היותר אש-
לייה אופטיית. הלא חוט השדרה של
המפלגה — העובד הציוני, תוסס
אלפי צעירים ב-18 מושביו, 5 קיבוץ
ציוני ו-5 כפרי הנוער שלו. בין ראשי
המפלגה צברים כיוהר הררי; יוצאי-
צבא כסגן-אלוף יוחנן כהן, 42, חבר
הכנסת השלישית; או חבר משק כ-
חבר אושא יצחק גולן, 43, מועמד
במקום הששי לכנסת הרביעית או
מרדכי שטרן, 44, מועמד המפלגה
לראשות עיריית תל-אביב. בקצור —
כמעט כל האישים הבולטים הם ברא-
שית שנות המשה ארבעים שלהם. אף ה-
„זקנים“ כמות קול ואידום כהן הם
בסוף שנות הארבעים בלבד.

**ומה מושך את הצעירים למפ-
לגה?**

פעם היה הנוער נמשך אחרי זרמים
קיצוניים והנוער היה דוקטרינירי.
אך היום שוב אין לנוער אותה מידה
של קנאות. הנוער של היום הוא הר-
בה יותר מפוכח. מעשי וענייני. הוא
נתאכזב מהקיצונים אשר החריבו
את העולם, הביאו למלחמות ולזע-
זועים. הוא מחפש יציבות ובטחון ב-
חיים. העובדה, שאנו, הפרוגרסיבים,
מתרחקים ממיסטיקה משיחית ואיננו
דבקים בעולם האתמול של הקפיטליזם
הישן או הסוציאליזם של 1848 או
1917, העובדה שאנו רוצים לפתור את
בעיות זמננו בשיטות של זמננו, הי-
עובדה שאנו שמים את המדינה מעל
למפלגה ואת חופש האזרח מעל ללוי-
אליות כיתתית, העובדה שאנו מת-
קדמים מבחינה סוציאלית ורוצים ב-
הבטחת קיומו של כל אחד ובביטוח
סוציאלי, זאת אומרת מדינת רווחה.
אך לא רוצים במדינה סוציאליסטית.
שתלאים לא רק את הכלכלה, אלא גם
את האדם ותרכזו את כל הכוח ביד
אחת, העובדה שאנו רוצים בסינטיזה
בין חופש הפרט. צדק סוציאלי ויערי-
לות כלכלית בלי שעבוד ל„איזמים“,
מסוגלת לקרב אלינו את לבות הדור
הצעיר של היום במידה יתירה.

הייתי אומר שההיפך הוא הנכון —
לעתים מפא"י היא גרורה שלנו. אני
יושב זה שמונה שנים בוועדה המרכזת
(של ההסתדרות העובדים) כנציג „הער-
בד הציוני“. לעתים קרובות הקדמנו
את מפא"י. לעתים קרובות התנגדנו
למפא"י. אבל אף פעם לא נגררנו

יהודה שערי, 39, הוא ראש
המחלקה המשפטית ומונהל המדור
לפנסיה ולקרנות ביטוח של ההס-
תדרות, ממוסדי משק אלוני-אבא,
שליח עלייה בי לאירופה, ציר
לקונגרסים ציוניים, לשעבר מזכיר
העובד הציוני, שנבחר בגיל 31
לועדה המרכזת של ההסתדרות,
מועמד לכנסת מטעם המפלגה ה-
פרוגרסיבית, ואחראי להסברה של
המפלגה, שטבע רבות מסיסמות
הפרוגרסיבים, ביניהן את הסיסמה
המרכזית שלהם — חופש ורווחה!

אחריה. הגה שורה של דוגמאות: עוד
הרבה זמן לפני שמפא"י „הלאימה“
לטובתה את הקמת החינוך הממלכתי
— תבענו אנו את בטול הזרמים בחי-
נוך.

היינו הראשונים שתבענו דיפרנ-
ציאציה בשכר, קביעת השכר כמודד
לחשיבות העבודה ודרוג מקצועי, והצי-
לחנו. הרבה זמן לפני שמפא"י תבעה
זאת, תבענו לשכת עבודה ממלכתית
(ואו האשימו אותנו כאויבי המעמד)
ודעתנו נתקבלה. תבענו רפורמה ב-
משק ההסתדרות והתנגדנו לכך ש-
„סולל בונה“ ישתלט על הכל ודעתנו
הולכת ומתקבלת.

אך הם עוד רחוקים מאתנו כי גיי-
שתם היא פאטרנאליסטית וגישתנו
ליבראלית. אנו רוצים לשחרר את
הפרט ממבלי מנגנונים וארגונים והם
פיתחו משטר של תלות.

ולכן גם התנגדנו למפא"י. ועוד
אייך, אנו נגד השימוש לרעה ש-
מפא"י עושה בשלטונה. לכן, לא נר-
תענו. איפוא, ליצור יחד עם יריבים
מן השמאל את בלוק המעוטים כדי
להבטיח חופש ההצבעה בבחירות
להסתדרות. וזאת רק דוגמה אחת.

**זאת אומרת, מר שערי, הרוצה
בהישגים של ממש, ראוי לו לת-
מוך בפרוגרסיבים?**

הואיל ואין להמנע ממשטר קואלי-
ציוני. הרי מי עשותף למלאכה עושה
יותר ומשפיע יותר ממי שאינו שותף
— ואם הנוער רוצה בתיקון המשטר
שיתן לנו יותר כוח לעשות את הי-
מלאכה. אם נהיה שותפים יותר חז-
קים, נצליח להשיג עוד יותר ממה
שהשגנו עד כה. המטרה היא, לכן,
לשנות את יחסי הכוחות בממשלה
העתידה האפשרית.

זכור נא, כי אנו היחידים שנכנסנו
לקואליציה על כמך תנאים עקרוניים,
היחידים שלהם התנאים העקרוניים
והיסודיים חשובים יותר מהכסאות
(כשהוצע לנו תיק הסעד, אחר פרישת
הדתיים, סרבנו). תבענו והשגנו שנו-
יים במדיניות השכר. תבענו והשגנו
לשכת עבודה ממלכתית. תבענו וה-
שגנו ליברליזציה של הכלכלה. תבענו
והשגנו הקלות במס הכנסה. תבענו
והשגנו את ביטול השיפוט הפלילי
הפנימי. תבענו והשגנו את ראשית
הדפולטיזציה של המנגנון.

בנקודת יסוד זאת — של עקרונות
מול אינטרסים צרים — אנו הצלחנו.
מה שלא עלה בידי שותפים קואליציו-
נים אחרים — הציונים הכלליים,
למשל, שהעדיפו, בשעתו, אינטרסים
על עקרונות. אולם לנו שאיפה יסוד-
דית אחת והיא — ליצור בלחץ כו-
חנו מצב דברים שיעביר את ענייני
המדינה יותר ויותר מפסיס של מפ-
לגתיות לפסיס של ממלכתיות, תוך
כדי הבטחת חופש הפרט ורווחה לכל
אזרח.

* משרד המשפטים, שבראשו ער-
מד השד הפרוגרסיבי פנחס רחן, וה-
רשות השופטת, הם דוגמה של שדות
ללא כל משוא פנים מפלגתי, שזכה
להערכה ציבורית כללית.